

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	شناخت پیوندهای معنایی در شعر حافظ
موضوع نشست	ادبیات
سخنران	دکتر سلمان رحیمی (مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مجازی)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	27 بهمن 1401
مکان برگزاری	سالن جلسات دانشگاه مجازی
تعداد شرکت کنندگان	<u>45 نفر آنلاین و 9 نفر حضوری</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/p44972b0rmd/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

شناخت پیوندهای معنایی در شعر حافظ

این نشست علمی در تاریخ 27 بهمن ماه 1401 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه زبان و ادبیات فارسی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می گردد:

استاد محترم در ابتدا مقدمه ای را بیان کردند که یکی از مؤلفه‌های آشکار و در عین حال اثرگذار شعر حافظ، چندبُعدی بودن ابیات و لایه‌های معنایی تعبیه شده در آن‌هاست، به گونه‌ای که مخاطب پس از چندین بار خوانش، باز هم به کشف‌هایی در حوزه شکل و معنا دست می‌یابد و همین مسئله باعث می‌شود که متن را تمام شده نداند و همواره به عنوان متنی پویا و زاینده، انگیزه مراجعه مجدد به آن را داشته باشد. در واقع، «او غالباً از نشانیدن کلمات پهلوی هم مفهومی پوشیده و گریزان در ذهن برمی‌انگیزد، به طوری که به موازات معنی صریح جمله، ایهامی می‌آفریند و مفهوم دیگری در ذهن می‌آید.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به بررسی شخصیت رند از نظر حافظ پرداختند که رند شخصیتی است به ظاهر متناقض و در باطن متعادل. اهل هیچ افراط و تفریطی نیست. به رستگاری می‌اندیشد. رسند، آزاداندیش و غیر دینی هم داریم، اما رند حافظ، تعلق خاطر و تعهد دینی دارد. به معاد معتقد است و تفکر می‌کند، ولی از آن بیمی ندارد، زیرا عنایت خداوند را نجات بخش خود می‌داند. البته به صورت افراطی به عالم آخرت، اصالت نمی‌دهد، بلکه دنیا را نیز در حد خودش بی اصل و اصالت نمی‌داند. در واقع در کنار آیات معاد، به این آیه قرآن نیز توجه دارد که لا تنس نصیبک من الدنيا. تلاش می‌کند که از پوسته ظاهری شریعت و طریقت به باطن حقیقت نائل شود. نه اهل تعصب است و نه اهل تخطئه، بلکه اهل انتقاد است از مشخصات رند حافظ اینکه عاشق است و مصلحت بین و محافظه کار نیست و اینکه دشمن تزویر و ریا است و در باطن مقام والایی دارد و اهل راز و ناز و رستگاریست

در پایان نشست ایشان غزلی را از حافظ خواندند و به تفسیر و تشریح آن پرداختند

و در بخش پایانی حضار محترم و مخاطبین آنلاین سوالات خود را از استاد پرسیده و ایشان پاسخ های لازم را ارائه کردند

مستندات نشست

معاونت پژوهشی و تولید

نشست علمی پژوهشی

شناخت پیوند های معنایی در شعر حافظ

- * مقام انسان در نظر حافظ
- * بررسی کلید واژه های صوفی، پیرمغان و رند در شعر حافظ
- * تاویل و تفسیر یکی از غزلیات حافظ
- * ظرایف هنری و بلاغی در شعر حافظ

دکتر سلمان رحیمه
مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مجازی المصطفی

پنج شنبه ۲۷ بهمن ماه ۱۴۰۱

ساعت ۱۰:۰۰

live.mou.ir/research

لینک شرکت در نشست

هدیه باصلی تقدیم

دانشگاه مجازی المصطفی

شرح غزل

الا یا ایها الساقی ادر کأساً و ناولها
که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلیها
به بوی نایفه ای کآخر صبا زان طره بگشاید
ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دلها
مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم
جرس فریاد می دارد که بر بندید محمل ها
به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید
که سالک بیخبر نبود ز راه و رسم منزل ها
شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هائل
کجا داند حال ما سیکباران ساحل ها
همه کارم ز خودگامی به بدنامی کشید آخر
نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفلها

Video (1)

Chat 9 (Everyone)

سلام و درود بیهذا
!در خوبی سلام خدا و تسبیح محمد نوروز
و حال وین بیخون قربت حسن
pajohesh Department 2: سلام
تجراهم کرد توبه یمن از رند بیخون قربت حسن
13163 یورسل یونیزکی و محمد حسن مودا سوسنم خلافت هست بدان: 13163
دوستان اگر سوالی دارید بپرسند: pajohesh Department 2
شیخ صدغان شخصیت فخری شکل دهنده بی معنی حافظ هست
اساساً چرا حافظ از ابیات عربی در اشعار خویش استفاده می کند یا اینکه آن: Arjmandfar
ن ابیات اروپا به شخصیت های خاص و معروف با الهی بار میگرد
نقداً نگذرد سوال کننده کیست: Arjmandfar
بله: pajohesh Department 2
خن بیخون قربت حسن

Attendees (32)

Active Speakers

Hosts (2)

- pajohesh Department
- pajohesh Department 2

Presenters (0)

Participants (30)

- بناغزوت 11175
- 11271
- نوساق 11357
- 11380
- 11766
- 11880
- 12146
- 12366

اللهم صل على آل محمد

